

<SERMO 27>¹

<Sermo in aduentu uel natiuitate Domini uel annunciationis> Sermo in aduentu uel natiuitate Domini uel annunciacione fratris Guill<elm>i de Buscy

Post hec respexit in terram, et impleuit eam bonis suis etc.

1 *Post hec*, id est post parentis primi transgressionem, eius de paradiso eiectionem, totius generis humani condemnationem, et multiplicem eius penalitatem et afflictionem, licet ei Deus ista consideraret, tamen erat quasi non uidens miseras materias dissimulando;² in Ysa.: *Ego <tacens et> quasi non uidens. Set usquequo, Domine, faciem tuam auertis? Obluisceris inopie nostre et tribulationis nostre? Quare taces conculcante impio iustior se?* Et si iniusti, tamen iniustior qui detinet nos; licet enim iuste detineremur, tamen dyabolus iniuste detinebat.

2 *Post hec igitur respexit in terram et impleuit eam bonis suis.* Quatuor possunt notari in uerbo proposito. Primo humane nature despectus: *Post hec*; multum enim despecta erat natura humana quando carebat diuina presencia. Secundo notatur eius multiplex defectus, cum notatur terra:³ *Post hec respexit in terram.* Tertio clemens Dei respectus, cum |252vb| dicitur: *respexit in terram.* Quarto eius⁴ clemencie multiplex effectus: *et repleuit eam bonis suis.*

3 Dicit ergo: *post hec*, scilicet post tenebras ignorancie, que scilicet erant ante incarnationem. *Tribus enim diebus nemo uidit fratrem suum*, id est perfecte cognouit Christum. *Tribus diebus*, id est tribus temporibus, id est tempore patriarcharum, iudicum, et regum. In Iob: *Et ecce post tenebras spero lucem*, scilicet gracie et consolacionis diem. Eccli.: *Sol illuminans per omnia <respexit>, et gloria Domini plenum est opus eius.*

4 *Vel post hec*, id est post tempestatem diuine iracundie que erat intollerabilis ad genus humanum, sicut patet in diluuiio et in multis aliis, Tobie III: *Post tempestatem tranquillum facis; et post lacrimationem et fletum, exultationem infundis.*

5 *Vel post hec*, <id est post> ignem penalitatis et miserie. In quanta miseria et penalitate erat genus humanum ante aduentum Christi patet cuilibet, III Reg. XIX: *Post ignem sibilus aure tenuis*, ibi Dominus. In sibilo tenui gracie Spiritus sancti, ibi Dominus.

6 Sequitur secundum, scilicet humane nature multiplex defectus, qui notatur in hoc quod comparatur terre. *Post hec*, inquit, *respexit in terram*, id est in naturam humanam uel in Virginem beatam. Comparatur autem natura humana terre maxime ante incarnationem propter tria incommoda, que tanguntur in Ps.: *In terra deserta, <et inuia, et inaquosa> etc.*

7 Ante aduentum Domini terra cordis humani erat deserta per elaciones et superbie timorem. Tunc enim deseritur a Deo homo quando innititur sensui suo et

¹ Transcribed by Andrew T. Sulavik from manuscript: Venezia, Biblioteca Nazionale Marciana 1897, ff. 252va-253va; J. B. SCHNEYER, *Repertorium*, v. 2, p. 480, n. 36; TH. KAEPELI, *Scriptores*, v. 2, p. 111, n. 1544.

² dissimulando] dissimulando

³ terra] in written before and expunged

⁴ eius] written twice

presumit de se, et tunc confunditur: *Confundetur Israel in uoluntate sua*. Sicut enim Deus non derelinquit sperantes in se, ita deserit pre |253ra| sumentes de se. Et tunc quando est sine Deo, qui est omne bonum, est quasi terra deserta in qua nullum bonum crescit, Ioel II: *Quasi <h>ortus uoluptatis terra coram eo, et post eum solitudo deserti*.

8 Vel inuia per ignorancie errorem, in Ysa.: *Aspiciemus terram, et ecce tenebre; et alibi: Via impiorum tenebre; in tenebris ambulant* etc.

9 Vel inaquosa per defectum humoris graciae siue siccitatem, unde dicebat illa: *Terram arentem dedisti michi, iunge et irriguam. Non enim pluerat Deus super terram, et homo non erat qui operaretur eam, set hodie fons⁵ ascendebat e terra* etc. *Hodie enim nubecula parua ascendebat de mari quasi uestigium hominis* etc.

10 Sequitur tercium, scilicet clemens Dei respectus. *Post hec, inquit, respexit in terram*. In Zacharia IIII legitur quod in lapide uno septem sunt oculi Domini, qui discurrunt in uniuersam terram. Quid autem sit lapis iste exponit Ysaías: *Ecce ego ponam in fundamentis Syon lapidem angularem* etc.; et beatus Petrus, I Petr. II: *Ad quem accedentes lapidem uiuum, ab hominibus qui<dem> reprobatum, a Deo aute<m> electum, et honorificatum*; et Paulus dicit: *Petra enim erat Christus*. In isto lapide sunt septem oculi, id est septem respectus Dei, qui omnes concurrunt in solempnitatem hodiernam.

11 Respexit enim Dominus Virginis humilitatem, unde ipsa dicit: *Respexit humilitatem ancille sue: ecce enim ex hoc* etc. *Ecce, inquit, ancilla Domini, fiat michi secundum uerbum tuum*. Hoc dicto, statim concepit. Vnde et beatus Bernardus dicit quod uirginitate placuit Deo, humilitate Deum⁶ concepit. Maius autem est con |253rb| cipere Deum quam Deo placere. Omnes iusti placent Deo, set sola Virgo concepit, ideo potius beata Virgo commendat se de humilitate quam de uirginitate, Ps.: *Excelsus Dominus, et humilia respicit, et alta, id est superbia, a longe cognoscit*.

12 Vel humane nature afflictionem, defectum siue paupertatem. Magna paupertas nature humane <erat> ante incarnationem, unde dicebat Dauid: *Pauperes facti sumus nimis. Nimis habundabat in paupertate*, Eccli XI: *Est homo marcidus egens recuperacione, et deficiens uirtute, et habundans paupertate; et oculus Dei respexit illum in bono*. Vnde illum qui marcessit,⁷ id est deficit in seipso, nec confidit in se, et recognoscit paupertatem suam, respicit Deus in bono, unde Ps.: *Respice in me, et miserere mei; quoniam unicus et pauper sum ego*. De hoc dicitur Exodi II: *Audiuit gemitum eorum, scilicet filiorum Israel, qui opprimebantur ab Egipciis et seruiebant in luto et latere, et recordatus est federis quod pepigerat cum Abraham, Ysaac et Iacob. Et respexit filios Israel et cognouit eos*. Nec illi fuerunt ingrati, ideo sicut dicitur in sequenti capite: *Audierunt quod uisitaret Dominus filios Israel, et quod respexit afflictionem eorum: et proni adoraue<runt>*. Nos etiam proni adoramus et uias <rectas> fecimus, audito beneficio incar<nationis> et dominice Annunciationis.

13 Vel iniustam demonum oppressionem, Exo. XIII: *Iamque aduenerat uigilia matutina, et ecce respiciens Dominus super castra Egipciorum, interfecit exercitum eorum: et subuertit rotas <curruum>, fer[r]ebanturque in |253va| profundum*. Iam, inquit, aduenerat uigilia matutina. Multe sunt uigilie, inter quas una est matutina, et ista fuit hodie.

⁵ fons] factus written, but I have written with the Vulgate

⁶ humilitate deum] omitted, but added in another hand at the foot of the page

⁷ marcessit = marcescit

Hodie enim incepit lacio solis super terram, et ita manencium, Ps.: *In matutino interficiebam omnes peccatores terre.* Tunc enim incepit, set in passione consum<m>auit. *Et subuertit rotas curru<u>m* etc., id est impetum temptationum eorum, ut non temptent quantum possunt, set quantum Deus permittit et nos possumus sustinere: *Fidelis enim Deus <est>, qui non permittit uos temptari ultra id quod potestis* etc.

14 Item antiquorum patrum desiderium siue affectionem: *Respexit Dominus ad Abel et ad munera eius.*

15 Item ad animarum nostrarum dignitatem, in Ysa.: *Respice, Dominus, populus tuus omnes nos;* et in eodem capitulo: *Domine, tu pater noster <es>, nos uero lutum. Abraham nesciuit nos* etc.